

ประกาศ

เรื่องการยุบรวมเขตต์ท้องที่จังหวัดมณฑล

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้า ๆ ให้ประกาศ
ทราบทั่วกันว่า เนื่องจากระวางน้ทางราชการได้จัดยุบรวม
จังหวัดมณฑล และโอนเขตต์ปกครองท้องที่หลายแห่ง มี
ผู้พากันปริวิตกจนถึงบางพวกเข้าช้อกันทูลเกล้า ๆ ถวายฎีกา
เป็นทำนองร้องทุกข์และแสดงความคิดเห็นขึ้นมาต่าง ๆ นานา
เช่นอ้างว่าศาลากลางจังหวัดแห่งใหม่อยู่ห่างไกลลำบากแก่การ
คมนาคมไปมาติดต่อ บ้างว่าจังหวัดที่ถูกยุบกำลังเจริญ เมื่อ
ยุบเสียจะทำให้เจ็บเหงไป เกรงใจผู้ร้ายจะกำเริบ ราษฎร

เล่ม ๔๕ หน้า ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๔๗๕.

จะไม่ได้ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การชบนั้น
แม้รัฐบาลจะได้ผลบ้างก็เล็กน้อย แต่ราษฎรต้องเสียหายมาก
นอกจากนี้ยังมีเหตุอื่น ๆ อีก ที่สุดขอให้จังหวัดและมณฑล
นั้น ๆ คงอยู่ตามเดิมบ้าง ขอให้โอนอำเภอบางแห่งไปขึ้น
แก่จังหวัดนั้นจังหวัดนั้นบ้าง

ทรงพระราชดำริว่า ทั้งนี้ย่อมเป็นธรรมดา เมื่อเคยชิน
อยู่แก่อย่างใดนาน หากมาแก้ไขแปลกเปลี่ยนไป ก็ต้อง
มีการตื่นตื่นวุ่นวายไปพัก ๑ การเปลี่ยนแปลงเขตต์ท้องที่
เช่นนี้ ในสมัยเวลาปกติก็ต้องจัดทำเนือง ๆ. แล้วแต่ที่จะ
เห็นว่าอาจบังเกิดผลดีเหมาะแก่พฤติการณ์ เช่นท้องที่ใดเคย
กันดาร แต่มีทางคมนาคมดีขึ้น มีรถยนต์พาหนะต่าง ๆ เติร
ทางไปมาถึงท้องที่ไกลเคียงได้รวดเร็วผิดกว่าแต่ก่อน ก็อาจ
ยุบรวมกันได้เพื่อเป็นทางประหยัดรายจ่าย หรือท้องที่ใด
กันดาร แต่ได้กลายมาเป็นที่ชุมนุมชนหนาแน่นขึ้น ก็อาจ
เปลี่ยนยกฐานะสูงขึ้น เช่นยกขึ้นเป็นจังหวัดเพื่อสะดวกแก่
ชุมนุมชน การที่ต้องยุบรวมเขตต์ท้องที่ในคราวนี้ เป็นการ
ต้องกระทำโดยความจำเป็น เนื่องจากโลกภัยได้บังเกิดกระทบ
กระเทือนมา ทำให้การเงินแผ่นดินตกต่ำ เป็นเหตุให้ต้อง
คิดตัดทอนโครงการหาทางประหยัด เพื่อตัดงบประมาณรายได้

วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๕๕

ราชายให้เข้าสู่ตุลภาพทรงตัวอยู่ได้ ซึ่งจะหลีกเลี่ยงไม่ทำ
ไม่ได้ แต่ก่อนที่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ ก็ได้
พิจารณาใคร่ครวญถึงทางได้เสียของราษฎรและบ้านเมืองโดย
รอบคอบแล้ว ที่ได้พยายามให้เป็นไปในทางที่จะทำความ
ชอกช้ำแก่พสกนิกรอย่างน้อยที่สุด เช่นยุบแต่บางจังหวัด
ที่มีพลเมืองน้อย คดีความไม่ใคร่มากเป็นต้น การยุบนั้นจะ
เป็นเหตุให้โจรผู้ร้ายชุกชุมขึ้นหรือไม่ ข้อนี้นเมื่อพิจารณา
ให้ตระหนักจะไม่นำหน้าใจอันใดเลย เพราะกำลังในการ
ปราบปรามโจรผู้ร้ายเป็นอีกเรื่องหนึ่งซึ่งไม่ได้อ่อนลง จึงไม่
ควรวิตกเกินไปโดยความคาดหมายล่วงหน้าเช่นนั้น ความ
จริงก็เป็นอยู่บ้างว่า เมื่อที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือศาลารัฐบาล
มณฑลต้องย้ายไปเสีย ความครึกครื้นย่อมจะเสื่อมลงบ้าง
เป็นธรรมดา เช่นพวกข้าราชการในท้องถิ่นนั้นลดน้อยลงไป
แต่ถึงหากไม่ยุบก็คงไม่ครึกครื้นอย่างแต่ก่อน เพราะเป็น
สมัยบ้านเมืองต้องผจญกับความตกต่ำอยู่ทั่วไป แท้จริง
ความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมืองย่อมอาศัยการอาชีพเป็นส่วน
สำคัญ มีพณิชยการเป็นต้น ถ้าท้องถิ่นนั้นเป็นท่าเรือหรือ
บ่อเกิดแห่งสินค้าอยู่แล้ว ก็คงจะเป็นอยู่อย่างนั้น ไม่น่า
จะเสื่อมลงเพราะเหตุยุบรวมเขตที่ตั้งที่เลย อย่างไรก็ตามก็ดี

เล่ม ๔๕ หน้า ๑๐๐ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๔๗๕

การยุบรวมเขตต์ท้องที่ทั้งนี้ ในกาลต่อไปอาจเปลี่ยนแปลง
อีกก็ได้ตามพฤติการณ์ เพราะเหตุฉะนั้นในชั้นนี้หากจะมี
ใครได้รับความไม่สะดวกเดือดร้อนบ้าง ก็คงเป็นส่วนน้อย
จะเพาะบางคน แต่เมื่อรัฐบาลก็อยู่ในฐานะความจำเป็น
บังคับอันไม่มีทางอื่นตั้งนั้นแล้ว บุคคลส่วนน้อยก็ควรยอม
เสียสละเพื่อประโยชน์แก่ประเทศและประชาชนส่วนใหญ่
ประกาศมาณวันที่ ๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ประกาศ

- ตั้งนายช่างภาค ผู้กำกับการก่อสร้างทางรถไฟหลวง
- ในเขตต์จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดขอนแก่น
เป็นเจ้าพนักงานสำรวจและเก็บเงินรัชชูปการแก่กุลี
และคนงานของกรมรถไฟหลวง

เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติประกาศให้ทราบทั่ว
กันว่า ตามพระราชบัญญัติเงินรัชชูปการ พุทธศักราช ๒๔๖๘
มาตรา ๖ ข้อ ๑ ให้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ
มีอำนาจตั้งเจ้าพนักงานเพิ่มขึ้น เพื่อสำรวจขายฉกรรจ์และ
เก็บเงินรัชชูปการนั้น ได้ตั้งให้นายช่างภาค ผู้กำกับการก่อสร้าง
ทางรถไฟหลวง ในเขตต์จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัด